

Printre cei 100 de câștigători ai premiilor „Omul Anului 2016” se numără și rectorul UTM, prof. univ., dr. hab. Viorel BOSTAN, nominalizat la categoria Educație, compartimentul Știință și învățământ.

Viorel BOSTAN – Omul anului 2016

Invitat în scenă pentru înmânarea trofeului, fiind prezentat ca profesor, cercetător și rector, domnia sa a ținut să sublinieze că este rectorul „celei mai bune universități din RM – UTM”. Potrivit lui, aici petrece cam 12 ore pe zi, dar ceea ce îl bucură cel mai mult este că are posibilitatea să-și continue meseria și menirea de a fi dascăl pentru studenții săi – de fapt, una dintre cele mai nobile profesii de pe pământ.

Numit în funcția de rector al UTM acum un an, a reușit elaborarea și aprobarea Strategiei de dezvoltare a UTM pentru următorii cinci ani, având la bază programul managerial propus în cadrul alegerilor.

Un an e prea puțin pentru schimbări esențiale, dar este convins că ceea ce a reușit cu echipa sa în această perioadă va fi un fundament solid pentru schimbările ulterioare. Are o viziune strategică și știe cum să-și inspire echipa. Apreciază profesionalismul, capacitatea de muncă și cere maximum de responsabilitate ca să poată susține inițiativa propusă.

„Omul se mișcă asimptotic spre perfecțiunea pe care nu o poate atinge niciodată”. Este fraza care îl ghidează și îl motivează să se manifeste ca o persoană de succes. E convins: UTM își va consolida în continuare poziția de universitate de excelență în cercetare și inovare, în învățământul superior tehnic, în educație de calitate, cu resurse umane valoroase și competitive.

RANKING WEB OF UNIVERSITIES: UTM – PRIMA PRINTRE UNIVERSITĂȚILE DIN RM

Universitatea Tehnică a Moldovei este lider printre universitățile din RM, conform ultimului raport (ediția 2017) publicat de Ranking Web of Universities (Webometrics), un top care analizează peste 24.000 de universități din întreaga lume, inclusiv 27 din RM, scopul urmărit fiind de a încuraja creșterea calității și volumului surselor oficiale ale acestora.

Potrivit raportului Webometrics, UTM se situează pe primul loc în Republica Moldova, pe locul 240 – în Europa Centrală și de Est, pe locul 1059 – în Europa și pe locul 3440 în lume.

Comparând datele prezentate în iulie 2016 de Webometrics, UTM a urcat în clasament de pe 4189 pe locul 3440 în lume! Indicele de prezență online în iulie era de 4094, iar în prezent – 2451, iar indicele de vizibilitate s-a redus de la 4121 la 3156. E o îmbunătățire considerabilă!

Indicatorii luați în calcul de rankingul Web of Universities: vizibilitatea – numărul de linkuri externe pe care domeniul web al Universității le primește de la terțe părți; prezența online – poziția în motoarele de căutare și vizibilitatea globală pe internet; deschiderea – numărul de documente publicate pe siteuri dedicate; exce-

lența – calitatea articolelor științifice publicate în reviste internaționale cu impact ridicat, aflate în primele 10% cele mai citate în domeniu.

Paginile web ale instituțiilor au fost incluse în top grație realizării planului de acțiuni privind informatizarea sferei educaționale din RM, care include conectarea subdiviziunilor universitare la Internet, la bazele de date educaționale și științifice internaționale, elaborarea și menținerea

siteurilor web, dezvoltarea serviciilor informaționale.

Webometrics este un top realizat de Cybermetrics Lab, un grup de cercetare din cadrul Consiliului Superior de Investigații Științifice al Ministerului Științei și Inovării al Spaniei, începând cu anul 2004. Ierarhizarea din cadrul acestui top este realizată pe baza datelor web accesibile publicului, rezultatele fiind făcute publice în fiecare an, în lunile ianuarie și iulie.

Viorel BOSTAN – Laureat al premiului „Acad. C. Sibirschi”

Pe 10 februarie 2017 elita științei matematice din RM a avut un prilej deosebit pentru a jubila. Prestigiosul premiu „Acad. Constantin Sibirschi”, instituit de Organizația Obștească cu același nume, a fost împărțit anul acesta, în premieră, de către doi savanți apreciați pentru cercetările valoroase în domeniul matematicii aplicate. Este vorba de dr. hab., prof. univ. Viorel BOSTAN, rectorul UTM, premiat pentru ciclul de lucrări „Modele matematice în inginerie: Probleme de contact; Modelări și simulări numerice în aerodinamică”, și dr. Mircea PETIC, premiat pentru tineret, pentru ciclul de lucrări „Tehnologii actuale de achiziționare a resurselor lingvistice computaționale”.

Ciclul de lucrări înaintat de dr. hab., prof. univ. Viorel BOSTAN constă din 10 lucrări, inclusiv monografia „Modele matematice în inginerie” ca unic autor; o monografie colectivă elaborată împreună cu conducătorul de doctorat din SUA, Weimin HAN, publicată la prestigioasă Editură Springer din Germania; o monografie colectivă elaborată împreună cu un grup de cercetători de la UTM și publicată la aceeași editură germană; 2 monografii colective elaborate împreună cu un grup de cercetători de la UTM; o lucrare de popularizare a științei; 2 articole ca singur autor publicate în reviste de circulație internațională și indexate în prestigioasele baze de date internaționale (SCOPUS, Index Copernicus ș.a.); 2 articole în reviste de specialitate recunoscute (reviste indexate ISI, cu factor de impact).

Un exemplu de aplicare a științei computaționale este modelarea matematică a proceselor de contact dintre corpuri în general deformabile. Autorul a dezvoltat studiul problemelor de contact intern sau extern, punctiform, liniar sau curbiliniu, cu aplicabilitate în calculul organelor de mașini, cu destinație generală sau specială. Procesul de contact nu are natură pur mecanică, ci este mai curând o interacțiune complexă între procese mecanice, termice și chimice. Astfel, a fost abordată aplicarea modelelor matematice care descriu procesul de contact, soluționarea lor cu metoda elementului finit și stabilirea unui cadru general pentru derivarea estimărilor a posteriori ale erorii, utilizând teoria dualității.

În prezent nu există o teorie matematică unitară a fenomenului de contact, însă în ultimii ani, inclusiv prin aportul dr. hab., prof. univ. Viorel BOSTAN, se configurează o teorie matematică a contactului în baza inegalităților variaționale. Prin lucrările sale savantul Viorel BOSTAN a contribuit la realizarea dezvoltării conceptuale a tehnicii moderne, inclusiv a motoarelor cu reacție, a avioanelor și navelor, a automobilelor și sistemelor de conversie a surselor regenerabile de energie.

Pe 28 februarie 2017 Senatul UTM a audiat raportul privind activitatea administrației Universității și executarea bugetului-2016, după un an de activitate de la alegerea în funcție a rectorului Viorel BOSTAN, dr. hab., prof. univ.

Senatul a audiat raportul de activitate a UTM pentru anul 2016

Suscitând un interes larg, dovadă fiind sala arhiplină, universitarii dorind să afle din prima sursă ce schimbări au survenit per ansamblu la UTM în perioada de referință, evenimentul a fost transmis în regim live stream. Pe ecran, într-o consecutivitate coerentă, au fost expuse realizările privind pregătirea inginerilor licențiați, masteranzilor, doctoranzilor, eforturile depuse în vederea formării contingentului de studenți, contribuția UTM la formarea continuă a specialiștilor, rezultatele cercetărilor, renovarea și întreținerea edificiilor, laboratoarelor, echipamentului didactico-științific, extinderea relațiilor internaționale și activităților de promovare a imaginii UTM, executarea bugetului în anul trecut, situația financiară la zi, provocările ce ne așteaptă în anul curent. Într-o manieră nouă au fost făcute

și propunerile de eficientizare a procesului educațional, gestionarea judicioasă a personalului, resurselor financiare și materiale.

Satisfăcuți de alegerea făcută la alegerile din noiembrie 2015, în urma cărora prof. univ., dr. hab. Viorel BOSTAN a devenit rector al UTM, senatorii au apreciat cu calificativul „bună” activitatea UTM expusă în raport și au trasat un șir de acțiuni, care vor servi drept temelie pentru elaborarea unui plan operațional de activitate a biroului Senatului, Consiliului de administrație, facultăților, altor structuri ale UTM, precum și la elaborarea bugetului pentru anul 2017.

Urmare în pag. 2

Raport anual privind executarea bugetului și activitatea administrației UTM în anul 2016

(extras)

Raportor:
prof. univ., dr. hab. Viorel BOSTAN,
rector UTM

Urmare din pag. 1

Activitate financiară

Alocațiile de la bugetul de stat pentru realizarea programelor de studii reprezintă una din sursele de venituri ale UTM. Finanțarea din bugetul de stat pentru cheltuieli de bază – 146,907,000. Comparativ cu anul precedent, suma finanțării a crescut cu 16 mil. lei, datorită indexării mărimilor minime garantate de stat a salariilor și cuantumului burselor.

Venit colectat din servicii, lucrări contra plată – 98,515,700 lei. Sold la începutul anului – 17,444,000 lei, tranzitoriu pentru următorul an financiar. Ponderea veniturilor provine din taxele de instruire – 33,230,000 lei, cu 8,000,000 lei mai puțin față de a. 2015 din cauza reducerii numărului de studenți contractieri.

Suma cheltuielilor constituie 230,108,100 lei, inclusiv: remunerarea muncii – 130,015,200 lei, servicii comunale – 26,574,000 lei, procurare mijloace fixe – 8,322,900 lei, reparații – 9,788,300 lei, altele – 40,092,700 lei. Sold tranzitoriu la finele anului – 15,315,000 lei.

Venit din granturi internaționale pentru cercetare – 777,500 lei, inclusiv: remunerarea muncii – 523,000 lei, deplasări – 81,100 lei, alte cheltuieli – 173,400 lei. Venit din sponsorizări, granturi – 10,489,700 lei.

Buget anual, inclusiv din granturi, sponsorizări – 245,423,600 lei.

Finanțare buget pentru cercetare – 6,096,400 lei, inclusiv: 5 proiecte de cercetare fundamentală și 7 proiecte aplicative – 5,246,400 lei; 1 proiect în cadrul Programelor de Stat; 6 proiecte în comun cu alte țări (România, Ucraina, Belarus) – 445,000 lei; 2 proiecte pentru tineri cercetători – 170,000 lei; 2 proiecte pentru manifestări științifice – 60,000 lei; 1 proiect editare monografii – 25,000 lei.

La capitolul mijloace speciale (proiecte internaționale) s-au acumulat 777,500 lei.

Ajutoare materiale sociale – 334,363 lei; sporuri la salarii tinerilor specialiști – 600,000 lei; premii pentru Cel mai bun manual, Cel mai bun conducător de grupă, Cel mai bun cercetător – 53,800 lei; sporuri salariale pentru condiții nocive de muncă – 200,000 lei, alte premii – 4,056,109 lei.

Evaluare internă/externă

381.1 „Drept” – evaluare externă ARACIS, acreditare pentru perioada 19.10.2015-18.10.2020;
524.1 „Electromecanică” – evaluare externă AQAS, acreditare pentru 19.05.2015-30.09.2020;
542.1 „Ingineria produselor textile și din piele” – evaluare externă AQAS, acreditare pentru 24.05.2016-30.09.2021;
584.2 „Geodezie, topografie și cartografie” – evaluare externă AQAS, acreditare pentru 24.05.2016-30.09.2021;
Programul de master „Drept Patrimonial” – evaluare externă EKKA, acreditare pentru 31.12.2015-30.12.2020.

Editare lucrări didactico-metodice

Au fost editate 88 lucrări didactico-metodice, cu precădere indicații metodice pentru lucrări practice, de laborator, de proiectare – 60, cursuri teoretice – 28. Majoritatea lucrărilor – în limba română, 18 – în rusă, 2 – în engleză.

Studii superioare de doctorat, ciclul III

8 persoane au fost abilitate cu dreptul de conducător de doctorat. 50 doctoranzi au realizat sarcini didactice. 37 persoane înmatriculate la studii de doctorat. Susținute 11 teze de doctor în științe, 4 – în termen.

Doctoranzii au raportat 188 participări la expoziții, conferințe naționale, internaționale – în România, Ucraina, Germania, Turcia, Marea Britanie, Rusia; 46 participări în proiecte naționale/ internaționale.

Doi doctoranzi au participat la Școala de vară în domeniul științelor exacte la Universitatea „A. I. Cuza” din Iași, România: Fiodor BRANIȘTE, a. III, lucrarea „Efecte de memorie în membranele ultra-subțiri din GaN” (cond.: acad. Ion TIGHINEANU); Tatiana OLOINIC, a. I, lucrarea „Comunicarea optică cu ajutorul laserelor cu puncte cuantice” (cond.: dr. hab. Vasile TRONCIU).

Doctoranzii au publicat 161 articole științifice, au obținut 6 brevete de invenție, au depus 1 cerere de brevet și au obținut mai multe burse de excelență: Marina CIOBANU, a. III (cond.: dr. hab., prof. univ. Dumitru ȚIULEANU) – Bursa de excelență a Guvernului; Silvia ANDRONIC, a. III (cond.: acad. Anatol CASIAN) – Bursa „S. Rădăuțanu”; Ion COZMA (cond.: acad. Ion BOSTAN) – bursa Federației Mondiale a Savanților.

Vasile POSTICA și Nicolai ABABII (cond.: dr. hab., prof. univ. Oleg LUPAN) au realizat o vastă lucrare colectivă: „Multifunctional Materials: A Case Study of the Effects of Metal Doping on ZnO Tetrapods with Bismuth and Tin Oxides”, 46 pag. Lucrarea a fost publicată în revista „Advanced Functional Materials”, cu factor de impact 12 (IF) și selectată pentru coperta vol. 27 (ediția 6, 10 februarie 2017).

La capitolul publicații științifice s-au evidențiat: Fiodor BRANIȘTE, a. III (cond.: acad. Ion TIGHINEANU) – 9 articole, inclusiv 4 în reviste IF, 2 în reviste naționale, 2 în culegeri internaționale, 1 în culegeri naționale; Tatiana OLOINIC, a. I (cond.: dr. hab. Vasile TRONCIU) – 8 articole, inclusiv 1 în revistă IF, 3 în culegeri internaționale, 4 – în culegeri naționale; Marina CIOBANU, a. III (cond.: dr. hab., prof. univ. Dumitru ȚIULEANU) – 6 articole, inclusiv 1 în revistă IF, 1 în revistă de categoria B, 2 – la conferințe internaționale, 2 – la conferințe naționale.

Pe 11 aprilie și 12 mai 2016, rectorul UTM, prof. univ., dr. hab. Viorel BOSTAN a inițiat primele întruniri privind organizarea și desfășurarea în RM a Doctoratului Profesional, prevăzut în premieră în Codul Educației. Inițiativa UTM a fost preluată de CNAA.

Cercetare științifică

UTM este unica instituție din RM care se regăsește în clasamentul numărului de citări Google Academic „Top Universities by Google Scholar Citations”, care urmărește evaluarea activității de cercetare științifică.

Au fost atrase fonduri (6873,9 mii lei) pentru implementarea a 28 proiecte de cercetare științifică. Rezultatele cercetărilor UTM au fost expuse în 9 monografii, 5 manuale, 73 lucrări didactico-metodice, 33 articole în reviste cu factor de impact (IF), 71/192 articole în culegeri internaționale/naționale, 69 articole în reviste naționale de categoria A, B, C, 21/6 teze la conferințe internaționale/naționale. Au fost obținute 23 brevete de invenții/hotărâri pozitive și înaintate 12 cereri de brevet.

Realizările științifice ale colaboratorilor UTM au fost apreciate la saloane internaționale de invenții: Elveția (Geneva); România (Cluj, Iași, Bacău); Croația (Osijek); Rusia (Moscova) cu 40 medalii de aur; 5 medalii de argint, 3 medalii de bronz; 9 premii speciale; 20 diplome de mențiune.

Au fost organizate 14 întruniri științifice naționale/internaționale; editate 4 numere ale revistei „Meridian Ingineresc”.

Instruire practică, orientare în carieră

Stagiile de practică (pentru 2500 studenți) au fost organizate în cadrul a 386 de întreprinderi. Rețeaua întreprinderilor-partenere cuprinde 168 de unități economice. Au fost organizate două Târguri ale locurilor de muncă, cu participarea a 104 întreprinderi, care au propus 912 locuri vacante, 864 – pentru stagii de practică.

Manifestări în vederea atragerii candidaților la studii:

Olimpiada Tehnică Națională la matematică, fizică, chimie, informatică, desen artistic – 132 participanți; Concursul „Tânărul creator” – 25; Zilele Ușilor Deschise – 200; 273 vizite ale profesorilor, studenților UTM în licee, colegii, oferind informații despre studiile la UTM; 68 vizite ale candidaților în studenți la UTM; a V-a ediție a Expoziției „Creația deschide Universul”; cursuri de pregătire pentru BAC la matematică, fizică, chimie, informatică, desen artistic – 200 participanți.

Formare continuă

În 2016 au fost perfecționate 3124 persoane, inclusiv: specialiști din economia națională – 2598 persoane; cadre didactice din instituțiile de învățământ vocațional tehnic – 526 persoane.

S-a atestat o creștere cu 5% a beneficiarilor de servicii de formare continuă, grație elaborării programelor de formare continuă solicitate de întreprinderi și persoanele interesate de perfecționarea competențelor profesionale.

Centrul de Excelență și Accelerare în Design și Tehnologii ZIPHouse a organizat seminare, workshopuri, master-classuri. Participanți: 457 – manageri, designeri, antreprenori, profesori, studenți.

Administrația UTM a subvenționat organizarea cursurilor de studiere a limbii engleze și a solicitat Catedrei limbii moderne instruirea doritorilor. 2 grupe de profesori urmează cursuri de engleză la a.III, 4 grupe – a.II, 2 grupe – a.I; 26 profesori au absolvit aceste cursuri: 360 ore, 2 ani.

Departamentul Formare Continuă a asigurat perfecționarea a 526 cadre didactice din instituțiile de învățământ VET, inclusiv 397 – în domeniul psihopedagogiei învățământului profesional.

Autogovernare studențească

În septembrie 2016 Radio „Studentus” a obținut licența pentru emisie în eter pe frecvența 99.0 FM. S-au desfășurat activități în domeniile: educație, formare profesională, cultură, turism, sport; PR, relații externe.

Cooperare regională și internațională

Au fost încheiate 21 acorduri bilaterale cu universități de peste hotare, 24 acorduri Erasmus+, 10 acorduri de mobilități Erasmus+, 4 acorduri-cadru – de către Școala Doctorală.

Au finalizat proiectele TEMPUS „Inițiative educaționale în inginerie biomedicală în aria de vecinătate estică BME-ENA” (coord.: Victor ȘONTEA, FCIM); „Reforma învățământului superior prin schimb internațional de cunoștințe RETHINK” (prorector Valentin AMARIEI; decan FUA Valeriu LUNGU); „Rețea de transfer tehnologic TecTNet” (Andrei CHICIUC, FEIE).

A demarat implementarea proiectelor Erasmus+ „Licență și master profesional pentru dezvoltare, administrare, gestiune, protecție sisteme și rețele informatice în întreprinderile din RM, Kazahstan, Vietnam-LMPI” (16.10.2016-15.10.2019; coord.: Victor BEȘLIU, FCIM); „Elevarea internaționalizării învățământului superior din RM – ELEVATE” (16.10.2016-16.10.2019; coord.: prorector Larisa BUGAIAN).

Continuă implementarea proiectelor Erasmus+ „Introducere învățării bazate pe probleme în RM: pentru sporirea competitivității studenților și a posibilităților de angajare – PBLMD” (15.10.2015-14.10.2018; coord.: Larisa BUGAIAN); „Crearea e-rețelei pentru promovarea e-learning inovaționale în învățământul profesional continuu – TEACH ME” (15.10.2015-14.10.2018; coord.: Valentin AMARIEI);

S-au derulat 6 programe de mobilitate academică CEEPUS, 4 programe AUF, proiectul AUF „Centrul de Reușită Universitară”.

Filierele anglofonă (FCIM) și francofone (FCIM, FTMIA) au promovat dimensiunea internațională prin participare activă la programele de mobilitate și diverse programe internaționale.

Biblioteca tehnico-științifică

Colecțiile bibliotecii s-au completat cu 6740 volume / 987 titluri în valoare de 343559 lei. De serviciile bibliotecii au beneficiat 11165 utilizatori. S-a oferit acces la 12 baze de date științifice și bibliografice. Au fost predate lecții de Cultura Informației (audienți: 1514 studenți, 115 cadre didactice). A fost aprobată Politică instituțională privind accesul deschis la informație și Regulamentul de organizare/funcționare a Repozitoriului – www.repository.utm.md. Biblioteca a participat la 2 proiecte internaționale privind modernizarea serviciilor informaționale.

Reparații, construcții capitale

Au fost îndeplinite lucrări de construcție în valoare de 354,0 mii lei – reparația capitală a acoperișurilor căminului studențesc nr. 3/4 și laboratorului Colegiului Tehnic. Lucrări achitate din Fondul pentru Eficiență Energetică – 1485 mii lei; efectuate de Serviciul Administrativ Gospodăresc și CITA „Etalon”: 8690.5 mii lei – în blocurile de studii; 2217.6 mii lei – în cămine. Valoarea totală a lucrărilor – 10908,0 mii lei.

Senatul a aprobat bugetul-2017

Valoarea totală a serviciilor de la bugetul de stat – 142,280,200 lei, inclusiv: remunerarea muncii – 101,558,600 lei (71,4%); burse studenți, doctoranzi, postdoctoranzi – 19,085,100 lei, alte cheltuieli – 2,551,400 lei.

Venituri din alte surse – 78,831,500 lei, inclusiv: din taxe de studii – 33,216,000 lei, alte taxe de instruire – 6,000,000 lei, cazare cămin – 9,500,000 lei, dare în arendă – 2,500,000 lei, granturi, sponsorizări, donații – 2,800,000 lei.

Cheltuieli – 221,111,700 lei, inclusiv: 139,109,200 lei – remunerarea muncii; 23,827,200 lei – servicii comunale; 6,000,000 lei – procurare mijloace fixe; 8,194,000 lei – reparații; 43,981,300 lei – alte cheltuieli.

Din granturi internaționale de cercetare și învățământ aflate în derulare pentru echipament, deplasări, alte cheltuieli – 2,800,000 lei.

Buget convențional prognozat: 215,167,800 lei – cheltuieli; venit convențional – 221,111,700 lei. Diferența de 5,943,900 lei – prevăzută ca fond de rezervă (acoperire riscuri financiare).

Rezultatele cercetărilor UTM – pe coperta revistei „Advanced Functional Materials”

O echipă de doctoranzi din cadrul Departamentului Microelectronică și inginerie biomedicală, FCIM-UTM, au realizat o vastă lucrare colectivă: „Multifunctional Materials: A Case Study of the Effects of Metal Doping on ZnO Tetrapods with Bismuth and Tin Oxides”, cu un volum de 46 pagini, prim autor fiind drd. Vasile POSTICA. Lucrarea a fost publicată în una din cele mai prestigioase reviste științifice de specialitate – „Advanced Functional Materials”, cu factor de impact 12 și selectată pentru coperta acesteia (volumul 27, ediția 6 din 10 februarie 2017).

Autorii lucrării menționează că gazul de hidrogen este folosit tot mai frecvent în calitate de sursă regenerabilă de energie. Însă, din cauza că devine exploziv în amestec cu oxigenul din atmosferă, monitorizarea scurgerilor de hidrogen are o importanță majoră. Un alt gaz foarte des întâlnit este monoxidul de carbon – foarte toxic, de altfel, care poate cauza decesul prin asfixiere din cauza legăturii permanente cu hemoglobina din sânge. Astfel, pentru asigurarea sănătății și securității, este importantă monitorizarea continuă și depistarea rapidă a concentrațiilor înalte de gaze nocive în încăperile industriale, publice, casnice. Pentru fabricarea senzorilor de gaze se folosește de regulă oxidul de zinc (ZnO), acesta însă, fiind sensibil la o varietate largă de gaze, pot produce date eronate sau false. Apare necesitatea îmbunătățirii selectivității senzorilor pe baza acestui material la anumite tipuri de gaze prin doparea ZnO cu Bi, Sn și hibridizare pentru a evita semnalizările nedorite, ceea ce a constituit unul din obiectivele principale ale lucrării.

Datorită eforturilor depuse în laboratoarele UTM, a cunoștințelor și experiențelor acumulate, a fost posibilă integrarea atât a rețelelor hibride pe bază de tetrapozi de ZnO:Bi, SnO:Sn, cât și a tetrapozilor hibridi individuali în structuri de micro-dispozitive multifuncționale. Rezultatele obținute au demonstrat posibilitatea îmbunătățirii proprietăților senzoriale prin doparea și hibridizarea rețelelor date cu alți semiconductori oxidici (de Bi și Sn) pentru a obține senzori mult mai selectivi de gaz de hidrogen și monoxid de carbon, respectiv.

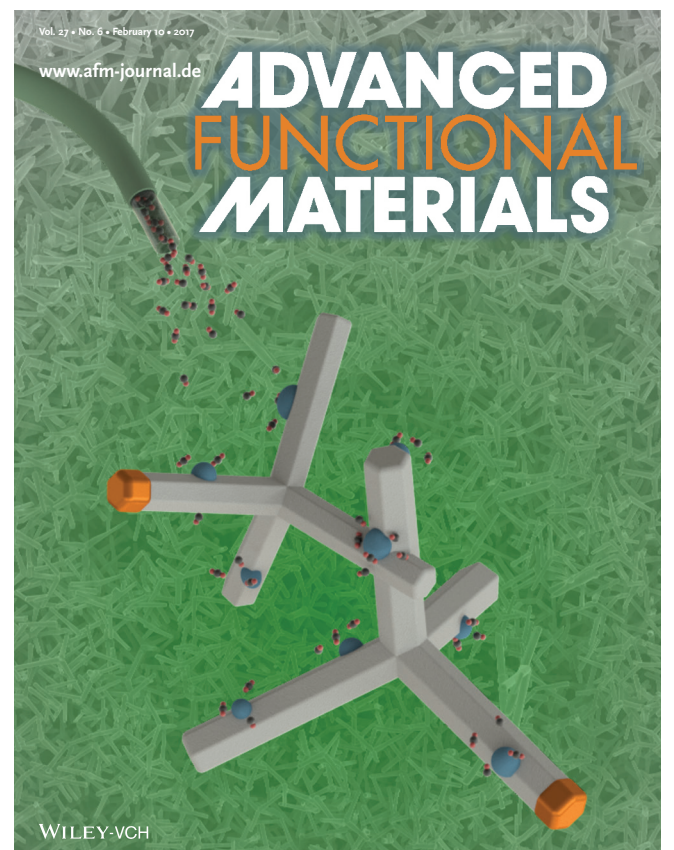
Lucrarea face parte dintr-o cercetare mai amplă cu tema „Nanotehnologii pentru dispozitive nanosenzorice”, realizată sub conducerea științifică a dr. hab., prof. univ. Oleg LUPAN. Echipa de cercetare a lucrării colective este constituită din doctoranzii Vasile POSTICA și Nicolai ABABII, dr., prof. univ. Victor ȘONTEA și dr. hab., prof. univ. Oleg LUPAN și alți 10 cercetători de la Universitatea din Londra, Marea Britanie (TOP mondial 7), Universitatea din Kiel, Germania (TOP mondial 200) și Universitatea din Aveiro, Portugalia (TOP mondial 500), care au realizat în colaborare internațională investigații științifice de anvergură în tema „Hibridizarea microstructurilor și nanostructurilor de ZnO, CuO, Fe₂O₃ și integrarea individuală a lor în microsenzori și nanosenzori”.

În calitate sa de conducător științific, dr. hab., prof. univ. Oleg LUPAN a menționat că se bucură de succesele echipei, în particular ale doctoranzilor UTM, care pe parcursul a doi ani au lucrat intens, inclusiv nopțile, asupra acestor cercetări științifice avansate, analizei datelor experimentale, perfectării lucrării, fiind totalmente absorbiți de noutățile științifice relevante.

UTM încurajează implicarea tinerilor în cercetare, oferindu-le suport, ghidare și acces la toate resursele disponibile și necesare activității desfășurate.

Aceste cercetări apreciate la nivel internațional au fost susținute parțial de Proiectul instituțional 45inst-15.817.02.29A, subvenționat de Guvernul Republicii Moldova și de STCU prin Proiectul 5989 la UTM.

„Advanced Functional Materials” publică lucrări complete (full-paper), fiind revista-soră a celei mai prestigioase reviste de specialitate – „Advanced Materials” (Factor de impact 19), care publică scurte comunicări de top în domeniul materialelor avansate și implementarea acestora. În semn de înaltă apreciere, revista și-a ilustrat coperta cu o imagine reprezentativă a acestei lucrări de anvergură.

Un interviu cu doctoranzii noștri urmăriți pe <http://protv.md/stiri/actualitate/lucrarea-unor-cercetatori-de-la-utm-a-ajuns-pe-coperta-unei-prestigioase-1801011.html>

Referințe online:

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/adfm.201604676/abstract>
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/adfm.201770036/full>
<http://onlinelibrary.wiley.com/store/10.1002/adfm.201604676/asset/supinfo/adfm201604676-sup-0001-S1.pdf?v=1&s=3027c9a04475618a59a5491f957be272ab0b0846>
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/adfm.201770036/pdf>

Doctorandul Ion COZMA – câștigător al bursei FMS

Federația Mondială a Savanților (FMS) a desemnat câștigătorii celor 10 burse acordate pentru a. 2017, în valoare de 150 de franci elvețieni/lună, pentru doctoranzii din RM. Printre câștigători se numără și doctorandul UTM Ion COZMA, a. II (cond. șt.: acad. Ion BOSTAN).

Solicitat să puncteze unele repere din experiența sa, proaspătul bursier FMS a menționat:

– După absolvirea liceului, nu am ezitat prea mult în alegerea profesiei – evoluția tehnologiilor m-a determinat să aleg specialitatea „Inginerie inovațională și transfer tehnologic” din cadrul Facultății Inginerie Mecanică, Industrială și Transporturi a UTM. Ulterior am avut norocul să urmez doctoratul sub conducerea unui savant cu renume mondial din cadrul UTM – acad. Ion BOSTAN, alături de care am efectuat cercetări în cadrul Catedrei bazele proiectării mașinilor și Cercului tinerilor inventatori.

Cercetarea noilor tehnologii de producere a energiei a devenit pentru mine pasiune, preocupare și scop. Aceste tehnologii, cuprinzând un spectru larg – dezvoltarea durabilă, problemele de mediu, criza resurselor naturale, au determinat și obiectivul general al tezei mele de doctorat, în care mi-am propus aprofundarea cercetărilor și analizelor cu privire la integrarea sistemelor fotovoltaice (parcurilor solare) atât sub aspectul fiabilității și disponibilității, cât și sub aspectul influenței acestora asupra echipamentelor și instalațiilor existente. Mi-am propus și o abordare stohastică a determinării efectelor energetice ale sistemelor fotovoltaice.

Pe parcursul studiilor doctorale am avut prilejul să studiez/cercetez o perioadă la Beijing, China, unde am vizitat companii cu renume din domeniul energiei. Toate acestea m-au făcut să aplic la concursul anunțat de FMS. Dosarul, însoțit de două scrisori de recomandare din partea unor specialiști în domeniu și o scrisoare din partea conducătorului, prin care își exprima acordul de a-mi fi conducător științific în

acest proiect internațional, a fost transmis organizatorilor de la Geneva. Și mi-a decis soarta. Bursa oferită de FMS mă obligă la responsabilitate și eficiență. O dată la 2 luni urmează să prezint FMS un raport succint despre mersul cercetărilor și rezultatele obținute, după 6 luni – un raport de sinteză, iar la fine de an – un raport final.

Îi invit pe colegii din școlile doctorale ale UTM să învețe limba engleză și să aplice la concursul bursei FMS. Această organizație susține doctoranzii care își fac studiile la forma de zi în cadrul universităților/instituțiilor științifice în următoarele domenii: apă, sol, alimente, energie, prevenire poluare mediu, limite de dezvoltare, schimbări climatice, monitoring planetar, proliferarea rachetelor și apărare, știința și tehnologia țării în curs de dezvoltare, transplant de organe, medicină și biotehnologii, poluare culturală, protecția obiectelor cosmice și conversia resurselor militare.

FMS este o organizație științifică internațională, fondată în 1973 și întrunește 10 mii de cercetători din 110 țări. Începând cu anul 1999, peste 160 de doctoranzi din țara noastră au beneficiat de burse FMS, alături de tineri cercetători din peste o sută de țări.

TEKWILL și-a deschis larg ușile

Edificat în cadrul Proiectului „Dezvoltarea Centruului de Excelență în domeniul TIC”, implementat de ATIC, cu suportul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională și Guvernului Suediei prin intermediul Agenției Suedeze pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională, primul centru de excelență IT din Moldova – TEKWILL și-a deschis larg ușile pentru a găzdui excelența și inovația în domeniul IT.

Reprezentând o platformă educațională și un hub antreprenorial menit să amplifice rolul și potențialul industriei TIC din RM, TEKWILL are în dotare o suprafață de 3400 m.p. – spațiu oferit de UTM, inclusiv 150 de spații de co-working, 12 săli de ședințe și conferințe, 10 spații de birouri și își propune să contribuie la soluționarea deficitului acut de resurse umane cu care se confruntă sectorul TIC din RM, dar și lipsa unui ecosistem favorabil dezvoltării afacerilor IT.

La ceremonia de inaugurare a Centrului au participat: Prim-ministrul RM, Pavel FILIP; Ambasadorul SUA în RM, E.S. James D. PETTIT; Ambasadoarea Suediei în RM, E.S. Signe BURGSTALLER, reprezentanți USAID; președinta ATIC, Irina STRĂJESCU; Ana CHIRIȚA, director executiv ATIC/director Tekwill; reprezentanți ai industriei IT; beneficiari ai Centrului.

Referindu-se la prioritățile și vastele posibilități ale acestui Centru, rectorul UTM Viorel BOSTAN a menționat: „Astăzi am făcut un prim pas – un pas foarte important, prioritar: crearea infrastructurii. Urmează un pas mult mai dificil: crearea conținutului. Or poți avea o cutie foarte frumoasă și modernă, dar fără conținut tot ambalaj va rămâne. UTM împreună cu ATIC ne-am angajat să creăm acest conținut, să avem o platformă educațională comună, astfel ca în următorii ani TEKWILL să devină un adevărat punct de creștere pentru industria TIC.”

Pentru că își propune să găzduiască excelența și inovația în domeniul IT, chiar din prima zi TEKWILL a făcut o demonstrație a celor mai inovative tehnologii, vizitatorii având posibilitatea să participe la diverse ateliere și acțiuni, să facă un tur al centrului, testând vastele oportunități ale acestui impresionant hub. Vizitatorii au avut posibilitatea să urmărească o prezentare de comunicare cu ajutorul stațiilor terestre, amplasate la Chișinău și Cahul, cu sateliți educaționali elaborați și lansați de multe universități din lume, în acest sens fiind pregătiți pentru lansarea sateliților construiți în cadrul Centrului Național de Tehnologii Spațiale al UTM. Iar cu ajutorul observatoarelor cu telescoape Celestron, instalate la fel de către UTM, s-a putut urmări cum are loc cercetarea fenomenelor astronomice.

Studenții și profesorii Departamentului Informatică și Ingineria Sistemelor (șef: conf. univ., dr. Viorica SUDACEVSCHI) au demonstrat cum funcționează robotul humanoid Frank, prin programarea acțiunilor și modelarea comportamentului acestuia în mediul interactiv Choregraphe. Din lucrările prezentate menționăm și instalația de realitate virtuală „Blowing/Suflare”, creată cu implicarea studenților Departamentului Ingineria software și automatizată al UTM (șef: conf. univ., dr. Dumitru CIORBĂ), Anton TAMPEI și Alexandru SACENCO, în cadrul companiei Rift Time Moldova (director: Dmitry GURREROS).

Agenda evenimentului a inclus o captivantă demonstrație cu drone. Senzații tari a trezit și testarea realității virtuale, doritorii având posibilitatea de a se „teleporta” în mediul virtual cu un leagăn interactiv, unde, prin intermediul tehnologiei 3D Mapping, au creat decoruri fizice cu care să interacționeze.

PNUD Moldova a oferit informații exhaustive despre laboratorul de inovare în afaceri – un spațiu de colaborare, în cadrul căruia antreprenorii au posibilitatea să obțină suport în dezvoltarea produselor inovative și inițierea unei afaceri.

În cadrul atelierelor 3D printing, organizate de Atelier 99, au fost prezentate două tehnologii de imprimare 3D, demonstrându-se principiile de funcționare ale acestor imprimante și aplicațiile practice ale acestora. Iar comunitatea inginerilor, designerilor, artiștilor și entuziaștilor în tehnologie, Makers Moldova, a amenajat o expoziție a celor mai captivante proiecte personale ce țin de domeniile electronică, robotică și design de proiect.

Centrul Republican pentru Copii și Tineret ARTICO, reprezentat de Florin CAZACU, antrenorul echipei RoboRangers, a demonstrat „aptitudinile” a 4 roboți construiți și programați exclusiv cu ajutorul imaginației copiilor, oferind explicații despre misiunile pe care le îndeplinește robotul cu care echipa a câștigat Premiul Mare la etapa națională a competiției FIRST LEGO LEAGUE – 2017 și cu care va participa la Campionatul European FIRST LEGO LEAGUE din Danemarca.

TEKWILL a găzduit și o Galerie de pictură cu lucrări semnate de Victor KUZMENCO, unul din primii artiști de la noi care au adoptat arta contemporană. Programul zilei a culminat, seara, cu un After Party – socializare pe ritmurile live ale Beat Beat Band. Surpriza zilei a constituit-o Loteria organizată cu ocazia inaugurării Centrului, vizitatorii având posibilitatea să câștige un BB-8 Robot-Droid, ochelari VR Samsung Gear, o tabletă Samsung Galaxy și alte 17 premii.

BURSE DE MERIT- 2016

Prestigiosul concurs al Burselor de Merit pentru cei mai buni studenți ai țării, organizat de Centrul de Informații Universitare, sub egida Consiliului Rectorilor din RM, cu suportul financiar al Moldova Agroindbank și Orange Moldova, a desemnat printre cei 50 de câștigători (35 de la ultimul an, ciclul Licență și 15 de la primul an, ciclul Master) 6 discipoli ai Universității Tehnice a Moldovei.

Îi felicităm pe fericiții câștigători și le dorim să țină sus cadența studiului și a cunoașterii!

Bursierii de merit – 2016 din partea UTM sunt:

Ciclul I, Licență:

Baran Anastasia – Facultatea Tehnologie Alimentelor;

Butnari Nicolae – Facultatea Calculatoare, Informatică și Microelectronică;

Sadovnicova Ana – Facultatea Textile și Poligrafie;

Ciclul II, Master:

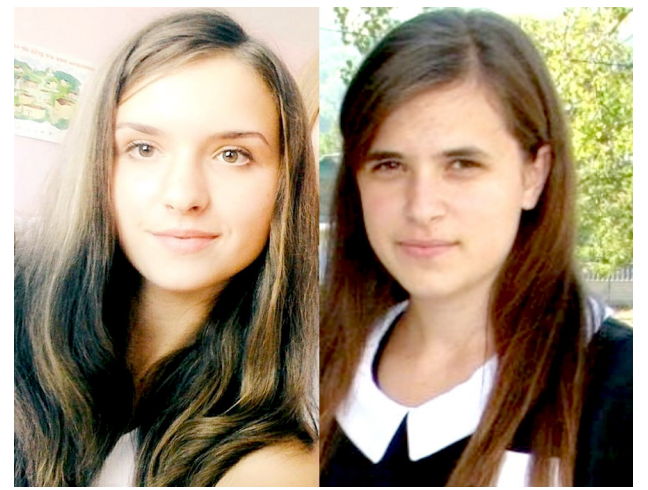
Botezatu Valentin – Facultatea Inginerie Mecanică, Industrială și Transporturi;

Harea Natalia – Facultatea Urbanism și Arhitectură;

Ionel Veronica – Facultatea Construcții, Geodezie și Cadastru. Câștigătorii vor beneficia de burse unice a câte 12.000 lei.

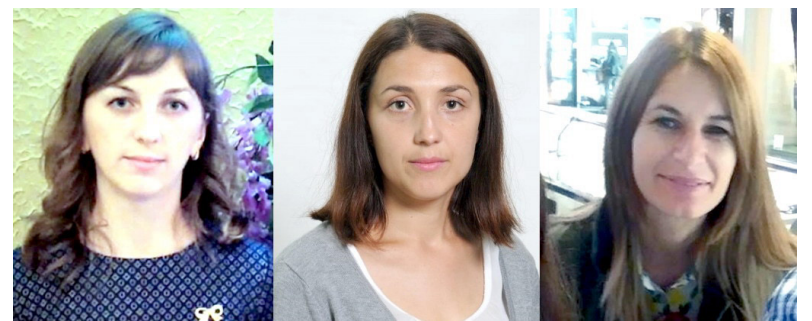
Burse pentru viitorul tău

Printre cei 30 de finaliști ai ediției din acest an a Programului „Burse pentru Viitorul Tău!”, care vor beneficia de burse a câte 6000 lei, sunt și două studente ale UTM: **Corina NISTOR**, Facultatea Textile și Poligrafie, specialitatea „Ingineria produselor textile și din piele”, și **Oxana ȘALAGON**, Facultatea Tehnologie Alimentelor, specialitatea „Tehnologia produselor alimentare”.

Programul „Burse pentru Viitorul Tău!” are scopul de a asigura un acces echitabil la studii universitare și susținerea materială în obținerea educației de calitate pentru un viitor sigur tinerilor din RM.

Burse de Excelență ale Guvernului pentru doctoranzi

Suntem mândri de rezultatele doctoranzilor noștri. Implicarea lor în domeniul cercetării și inovării a fost înalt apreciată de Guvernul Republicii Moldova. În acest an, învingătorii concursului Burselor de excelență ale Guvernului au devenit trei doctoranzi ai UTM:

Livia BOLOHAN – anul III (conducător științific dr., prof. univ. Galina DICUSAR), specialitatea „Procese și aparate în industria alimentară”,

Tatiana OLOINIC – anul II (conducător științific dr. hab., conf. univ. Vasile TRONCIU), specialitatea „Fizică matematică”,

Iulia NEGARĂ – anul III (conducător științific dr., conf. univ. Constantin ȚULEANU), specialitatea „Rețele ingineresti în construcții”.

Datorită lor, UTM este unica instituție care a obținut 3 Burse de Excelență în acest an, în valoare de 2500 lei lunar fiecare.

Experiențe ERASMUS+

Calde amintiri despre Vilnius

Încă pe când aplicam la studii la Facultatea de Inginerie Economică și Business a UTM aveam convingerea că această alegere îmi va oferi șansa să beneficiaz de mobilitatea Erasmus+, întrucât UTM este bine cunoscută pentru parteneriatele cu universități de peste hotare.

la finele lunii noiembrie. Profesorii titulari erau, în mare parte, lituanieni, dar am cunoscut și profesori din Taiwan și Rusia. Sălile de clasă – dotate cu echipament ultramodern. La cursuri mergeam cu plăcere, acestea erau interactive, dinamice, bazate pe discuții, dezbateri. De învățat am avut mult, întrucât cunoștințele teoretice urmau să fie aplicate în decembrie și ianuarie în cadrul lucrărilor individuale, prezentării proiectelor de cercetare și susținerii examenelor, dar aceasta mi-a adus numai avantaje, îmbunătățindu-mi semnificativ abilitățile analitice, de elaborare a prezentărilor PowerPoint și de a vorbi în fața publicului. Am început să învăț și limba lituaniană, așa că la sfârșit de septembrie eram deja în stare să mă adresez angajaților din sfera serviciilor în limba lor – engleza pe acolo nu prea se vorbește.

și inspirație. Experiența dobândită în Lituania va fi mereu cu mine – Programul Erasmus+ contribuie la formarea personalității, te expune unui mediu complet nou, multicultural, dinamic, te pune la încercare și te călește, lăsând o amprentă adâncă în bagajul de experiențe, cunoștințe și amintiri.

Cătălina GRITCO, studentă, anul II, FIEB

Urmându-mi visul, în semestrul I al anului II de studii am ales să studiez businessul internațional în Lituania, beneficiind de posibilitatea de a învăța timp de un semestru (1 septembrie 2016 – 31 ianuarie 2017) la SMK University of Applied Social Sciences – Universitatea Științelor Aplicate SMK din Vilnius.

În capitala Lituaniei am avut parte de o primire foarte caldă. Prima săptămână, considerată una de adaptare, a fost bogată în evenimente. Sub îndrumarea mentorilor – membri ai organizației internaționale a studenților Erasmus Student Network (ESN), am participat la numeroase activități, în cadrul cărora am făcut turul orașului, am cunoscut cultura Lituaniei și am legat prietenii cu numeroși semeni, beneficiarii ai programului de mobilitate Erasmus+. Eram aproximativ 50 de tineri din Italia, Spania, Franța, Germania, Polonia, Cambodgia, Taiwan, Azerbaidjan, Turcia. Am obținut un card internațional de student, un e-mail, acces la platforma „MOODLE” a universității-gazdă și mi-am întocmit orarul de studii.

Prelegerile planificate au urmat până

Administrația Universității și colegii din autoadministrarea studențească ne-au organizat și un program cultural foarte variat prin orașul Vilnius, am vizitat Castelul medieval din Trakai și Universitatea din Klaipeda.

Programul de mobilitate Erasmus+ mi-a oferit o experiență de viață fără precedent și cu impact major asupra viitorului meu: am învățat de la cei mai buni, am interacționat cu oameni minunați, mi-am îmbunătățit semnificativ nivelul limbii engleze; am înfiripat frumoase prietenii interculturale, am obținut un plus de motivație

Experiențe ERASMUS+

6 luni de vis în Lituania

După o experiență de șase luni, trăită la Facultatea International Business a SMK University of Applied Social Sciences, mă simt fericită că, fiind studentă a Facultății de Inginerie Economică și Business, am beneficiat de o bursă de studii oferită de Programul Erasmus+ prin intermediul Serviciului Relații Internaționale al UTM.

La Vilnius, Lituania, am ajuns cu o săptămână înainte de începerea noului an de studiu. Aici am fost plăcut surprinsă de modul de viață, gradul de modernizare a utilităților, liniștea și curățenia din jur. Lituanienii au o cultură cu tradiții deosebite, cu bucătărie specifică și se evidențiază cu splendoare printre națiunile europene. Am identificat o mulțime de domenii din care țara noastră ar putea prelua bune practici.

Experiența pe care am trăit-o acolo îmi dă încrederea că sunt pregătită pentru orice schimbare în viitor. Prin interacțiunea cu colegii din Taiwan, Italia, Nigeria, Turcia, Germania, Uzbekistan, am perceput impactul globalizării și dimensiunea internațională a vieții la care ne expunem. Disciplinele studiate și profesorii m-au marcat profund în acest semestru, m-au făcut să gândesc și să înțeleg domeniul economic la nivel global. Un element

distinct la facultate au fost orele predate de profesori din Taiwan și Marea Britanie, invitați pentru un schimb de experiență pe parcursul unei săptămâni.

Pe lângă oportunitățile pe care le oferea universitatea, profesorii solicitau responsabilitate maximă. Cu atâția colegi internaționali, eram conștientă că trebuie să fiu responsabilă și competitivă pentru a putea concura cu ei. Or această circumstanță mi-a adus doar beneficii – m-a motivat să mă perfecționez în materie de limba engleză, să învăț și să citesc cât mai mult. Astfel, am finalizat programul Erasmus+, obținând cel mai înalt nivel de performanță, fiind apreciată la examene cu nota 10.

Procesul de studiu a fost bine armonizat cu activități extracurriculare și culturale. Acasă am revenit cu amintiri unice și un pas considerabil făcut în viitorul meu profesional. Acum urmează să susțin teza de licență și să încep studiile de masterat, să cuceresc noi înălțimi spre o carieră profesională de succes. Le recomand tuturor studenților UTM să nu rateze această provocare și să valorifice din plin oportunitățile oferite de Programul Erasmus+.

Doina CREȚU, studentă a. III, FIEB

Tehnologii STEAM într-un captivant workshop pentru liceeni la FUA-UTM

30 de liceeni pasionați de tehnologii și design din diferite regiuni ale țării (Chișinău, Orhei, Drochia, Ialoveni, Ungheni, Călărași) au avut ocazia să participe, în perioada 18-19 februarie, la un training „IT Academy”, găzduit de Facultatea Urbanism și Arhitectură a Universității Tehnice a Moldovei, în cadrul căruia au abordat subiecte gen Mobile apps, 3D modeling & printing, UI/UX design, prelucrarea imaginilor în Photoshop/CorelDraw.

Participanții au avut parte de sesiuni interactive în limba engleză, unde au aflat care sunt pașii de bază în crearea unei aplicații pentru smartphone și avantajele tehnologiei 3D printing. Elevii au avut ocazia să creeze propria aplicație mobilă și să modeleze propriul concept de casă într-un program 3D.

Trainingul a fost organizat cu suportul la FLEX-Ability Grant oferit de către Consiliile Americane. IT Academy a avut ca scop introducerea conceptului STEAM (Science, Technology, Engineering, Art and Math) în rândul participanților, dar și încurajarea tinerilor de a se implica activ în procesul de inovare.

„Ideea de a organiza acest eveniment a apărut în toamnă, în urma participării la FLEX-Ability Workshop în Georgia împreună cu alți absolvenți ai programului de schimb FLEX. Atunci am decis că mi-ar plăcea să-mi împărtășesc impresiile și cunoștințele despre tehnologii și conceptul STEAM. De ce

STEAM? Deoarece îmbină tehnologiile, știința, ingineria, matematica și arta și inspiră tinerii să devină creativi, inovativi și dezvoltăți multilateral. Este necesar să promovăm acest concept în rândul elevilor și să-i motivăm să aleagă o carieră în domeniul tehnic. Un rol important l-a avut și locația trainingului – Facultatea Urbanism și Arhitectură a Universității Tehnice a Moldovei, deoarece arhitectura este un exemplu perfect al combinației dintre arte și tehnologii”, a explicat Victoria LUNGU, organizator IT Academy, studentă la Facultatea Urbanism și Arhitectură, UTM.

Tematica sesiunilor din prima zi s-a focusat pe aplicații pentru smartphone. Participanții au învățat cum să elaboreze o aplicație alături de Sara HOY – Voluntar Peace Corps și Mihai REVENCO – student la Facultatea Inginerie Mecanică, Industrială și Transporturi, UTM.

„În zilele noastre lucrările sunt în continuă dezvoltare într-un ritm rapid, iar designul joacă un rol important pe motiv că facilitează generarea noilor fluxuri de venit, sporește identitatea de brand și gradul de implicare a clientu-

lui. Unele lucruri nu se schimbă, o imagine ne poate comunica o mie de lucruri, sunetul potrivit ne poate mișca sufletul, iar un UI/UX bine dezvoltat poate propulsa un produs la un alt nivel. Am ales să vorbesc despre UI/UX, și anume utilizarea lor în crearea unei aplicații, deoarece la momentul acesta este o sferă relativ nouă, care pe cât este de interesantă, pe atât e profitabilă”, a menționat Mihai REVENCO, facilitator IT Academy.

Tinerii au avut ocazia să însușească principiile de operare ale celui mai popular program de proiectare asistată de calculator – AutoCAD, învățând să proiecteze cu ajutorul acestuia un model de casă. Iar Dorin ȘUVARI, lector superior la FUA, i-a familiarizat pe elevii cu programe de prelucrare a imaginilor – Photoshop, CorelDraw.

Participanții au rămas impresionați și mulțumiți.

„Inițial, nu credeam că voi reuși să învăț ceva nou într-un timp atât de scurt. Însă acum, la final de curs, îmi dau seama că am învățat foarte multe. Cel mai mult mi-au plăcut sesiunile despre UI/UX design și 3D modeling, pentru că aveam mai mare legătură cu arta – care este o parte a conceptului STEAM. Mi-ar plăcea să particip în continuare la asemenea evenimente, însă eu le-aș organiza de o durată mai lungă”, a spus Andreea, participantă IT Academy.

La finele trainingului tinerii au primit certificate de participare.

Hackathon-2017

Area scanning, video following și prelucrarea semnalelor – acestea sunt doar câteva dintre sarcinile realizate de participanții BEST Hackathon 2017 timp de 24 de ore.

Pe 4-5 februarie 2017, BEST-Chișinău a organizat la Academy+ cel mai mare hackathon, care a întrunit 65 de studenți pasionați de IT.

Participanții la eveniment au avut sarcina de a rezolva o problemă legată de area-scanning: să identifice poziția unei persoane pe teritoriul unui hol improvizat și să se conecteze la una dintre camerele de luat vederi care filmează zona respectivă. Participanții au avut la dispoziție un smartphone în calitate de scanner Bluetooth și 5 emițătoare.

Marea câștigătoare a Hackathonului este echipa See Sharp (Dorin Balan, Valeriu Balan, Marian Bejenari). Locul 2 a revenit echipei Fennec (Grigore Cușnir, Eugeniu Cucu, Andrei Roșca, Ion Pascari). Iar pe locul 3 s-au plasat două echipe: 605B (Nicu Maxian, Vadim Eladii, Igor Leahu, Maxim Bircu, Mihai Bunescu) și Tilda (Denis Balan, Ana Grigorcea, Dmitrii Buceatskii, Eugeniu Cernei).

Iată ce zic câștigătorii despre procesul de muncă și soluțiile sale:

Eugeniu Cernei, UTM, FI, a. III (locul 3): „Echipa s-a constituit din 2 nuclee: pentru aplicația web și pentru aplicația

mobilă. Eu am participat la partea mobilă. Aplicația mobilă scanează prezența dispozitivelor bluetooth din apropiere și, în momentul în care depistează numărul necesar de emițători, trimite informația la server. Deja partea de server a fost realizată de alte persoane, care au implementat magia din culise.”

Eugeniu Cucu, UTM, SI, a. III (locul 2): „Am avut doar o problemă legată de detectarea poziției actorului într-un mod cât mai precis. Am încercat să soluționez problema implementând principiu de triangulare, însă din cauza că emițătorii făceau interferență, nu ne-a reușit.”

Dorin Balan, UTM, FAF, a. IV (locul 1): „Rezultatul bun a fost obținut de

torită echipei. Fiecare își știa bine rolul și se ocupa de task-urile lui. Încrederea în echipa ta, siguranța că modulul de care ai nevoie va fi gata, scris calitativ și la timp este cheia succesului.”

BEST Hackathon este un eveniment marca BEST-Chișinău, desfășurat pentru al treilea an consecutiv și are drept scop dezvoltarea studenților din domeniul TIC. Acest eveniment a fost realizat în partenerial cu compania Pentalog, Academy+, Minitipograph, Alfa-Nistru, Because, ILVI-PAC, Kaufland, AXA Management, Vertigo și AGEPI, susținut de Universitatea Tehnică a Moldovei și Tekwill în cadrul Proiectului „Dezvoltarea Centrului de Excelență în domeniul TIC” susținut de către USAID și Sida.

Olga CERNII: diplomă dublă de master UTM – UDG

Olgăi CERNII, masterandă a Facultății Urbanism și Arhitectură a UTM (programul de master „Managementul Sistemelor de Inginerie Sanitară și Protecția Mediului”), i-a surâs norocul de a studia în Spania, la UDC – **Universidade da Coruña**, în cadrul proiectului **RETHINK** (coordonator: conf. univ., dr. Valeriu LUNGU, decan FUA).

Acordul privind acordarea diplomei duble a fost încheiat în anul 2015, în cadrul proiectului **RETHINK privind reforma sistemului educațional prin schimbul internațional de cunoștințe**, realizat în cadrul Programului TEMPUS. Obiectivul proiectului rezidă în modernizarea programelor educaționale la disciplinele de învățământ, în baza Sistemului European de Transfer al Creditelor de Studii (ECTS), constituit din trei cicluri, și recunoașterea diplomelor și gradelor științifice.

A fost o oportunitate extraordinară, în cadrul unei echipe de masteranzi din Spania, Armenia, Azerbaidjan și R. Moldova, reprezentanți ai mai multor universități, având posibilitatea de a urma programul de master „**Master in Science in Environmental Science, Technology and Management**”, în cadrul căruia a studiat mai multe cursuri: calitatea apei, calitatea aerului și solului, ecologie, metode statistice aplicate pentru mediu înconjurător, strategii analitice aplicate studiilor de mediu, legislație și reglementări de mediu. După care a urmat elaborarea și susținerea tezei de master cu tema: „Tratarea nămolurilor de la stația de epurare a apelor uzate din or. Chișinău” (conducător din partea UTM: prof. Dumitru UNGUREANU; din partea UDC: prof. Ana Vazquez GONZALEZ).

Această mobilitate a finalizat, în premieră pentru FUA, cu obținerea diplomei duble de studii de master și a titlului de „**Máster Universitario en Ciencias, Tecnologías e Xestión Ambiental na Especialidade de Medio Ambiente pola Universidade a Coruña**”, iar în Moldova – a titlului de master în domeniul arhitectură și construcții, programul de master „**Managementul Sistemelor de Inginerie Sanitară și Protecția Mediului**”.

„Chintesența” moldovenească expusă la Saint-Étienne

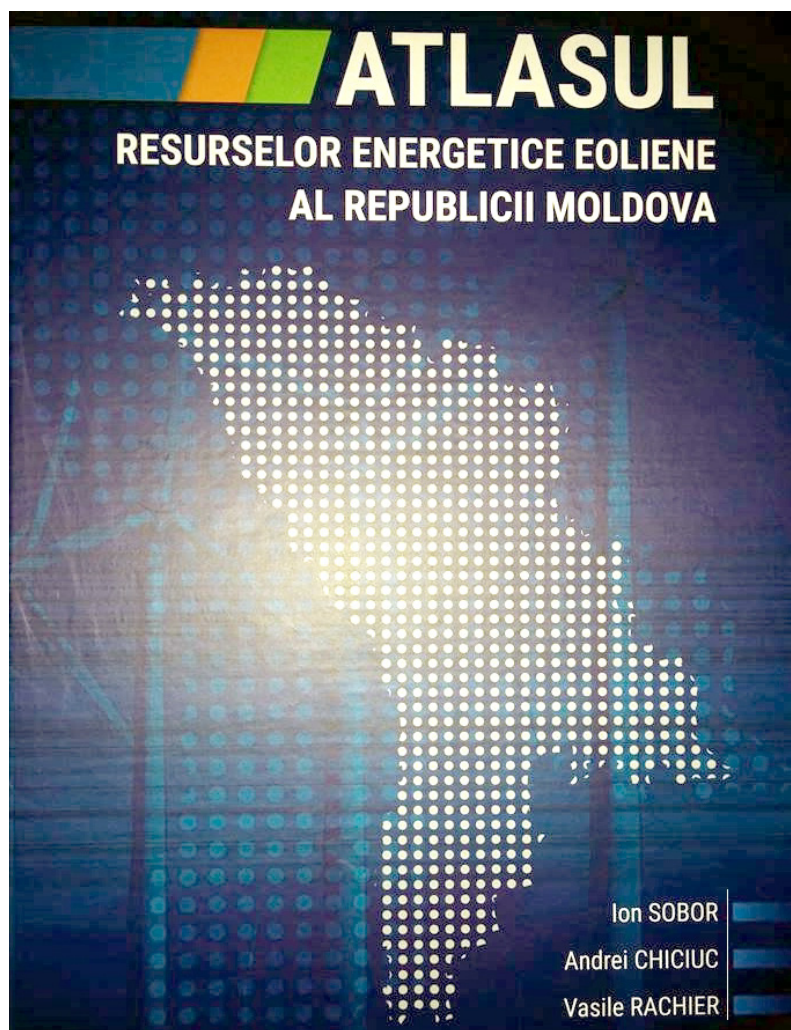
Mihai STAMATI, absolvent UTM, lector superior la Catedra „Design industrial și de produs” a UTM, cel care a cucerit Europa cu inovațiile sale neconvenționale: mașina anului 2030 și banca îndrăgostiților instalată în parcurile din Paris, în cooperare cu designerul Maria BUBUIOC, absolventă a Universității de Arte din Cluj-Napoca, au dus „Chintesența” la Saint-Étienne, Franța, unde în perioada 9 martie – 9 aprilie 2017 participă la **Bienala Internațională de Design**, care în acest an a ajuns la a X-ea ediție.

Proiectul „Quintessence” include o colecție unică de mobilier modern, în conceperea căruia autorii s-au inspirat din zămisliurile de altă dată ale artizanilor, readucând în uz tradiția croșetatului, prelucrarea lemnului, reabilitarea fibrelor naturale (cânepa și inul), folosirea materiei prime naturale care se găsește în gospodăria țărănească (pene, lână, stof). Readuse într-un context de design modern, noile creații folosesc deopotrivă atât ca decor, cât și ca obiecte de uz casnic – balansoare, poofuri, scaune, mese, lămpi originale, menite să ducă în timp prin autenticitate, calitate și impact pozitiv asupra ecologiei mediului în care trăim.

„Orașul Saint-Étienne în această perioadă e sânul lui Dumnezeu pentru orice designer, spune Mihai STAMATI. Secțiunea „Rue de la République du Design”, în cadrul căruia este expus proiectul nostru „Quintessence”, presupune că vitrinele unei străzi din inima orașului sunt eliberate și puse la dispoziția studiourilor de design pentru a-și etala creațiile. Deci adresa noastră, timp de o lună, este Rue de la République, 23 și avem vecini polonezi, letoni, francezi foarte de treabă. Oamenii ne privesc de peste geam, zâmbesc, intră, se relaxează în balansoar, se așează în jurul mesei, ne complimentează pentru concept și... revin cu prietenii. Ne-am bucurat în aceste zile de mulți oaspeți, între care primarul orașului Saint-Etienne, Monsieur Gaël Perdriau, consulul onorific al Moldovei în regiunea Rhone-Alps, Monsieur Christian Daudel și mulți îndrăgostiți de design. Împreună cu Maria BUBUIOC am lucrat mult la această colecție, am lucrat sincer și sperăm că se simte.”

Proiectul „Quintessence” este expus pe „Rue de la République du Design” – secțiune în cadrul **Bienalei Internaționale Design Saint-Etienne 2017**.

Atlasul resurselor energetice eoliene al RM

Lansat în cadrul Expoziției internaționale „Moldenergy - 2017”, Atlasul resurselor energetice eoliene al RM, elaborat de cercetătorii UTM Ion SOBOR, Andrei CHICIUC, Vasile RACHIER în cadrul Proiectului „Servicii științifice și tehnice în inginerie privind realizarea campaniei de măsurări a caracteristicilor vântului, elaborarea și editarea Atlasului resurselor energetice eoliene al RM”, este un pionierat pentru domeniul resurselor energetice eoliene de la noi, având un ecou local și internațional pe măsură.

Ion SOBOR, dr. conf. UTM, unul din autorii lucrării, susține cercetările efectuate în comun cu AWS TruePower și WindPower Energy din România și arată că 5,5% din teritoriul RM are potențial pentru instalarea turbinelor eoliene. Morile de vânt ar micșora dependența de energie importată. Aria suprafețelor cu potențial eolian (1830 km.p.) cuprinde 7 zone cu potențial pentru construcția parcurilor eoliene.

„Energia vântului constituie 80% din achizițiile de energie electrică în Europa. Ca membru al Comunității

Energetice Europene, RM depune eforturi în implementarea aquisului comunitar pentru a avea cel puțin 17% din energie produsă prin metode eco până în 2020”, consideră Viktoriya KERLSKA, consilier în afaceri publice, Asociația WindEurope. Pentru a dezvolta industria energiei eoliene în RM se cere ajustarea legislației, Guvernul ar putea consulta specialiștii în elaborarea cadrului normativ-legislativ, iar WindEurope ar veni cu expertiza necesară.

„Strategia energetică a RM are la bază inovația tehnologică, ceea ce permite cu sprijinul autorităților și a partenerilor de dezvoltare să asigure creșterea sustenabilă a sectorului”, constată Ion COZMA, drd. UTM, director-adjunct Agenția pentru Eficiență Energetică.

Studiul este unul din principalele instrumente de atragere a investitorilor în domeniu, dispuși să cumpere vântul din RM, dar contând pe susținerea statului. Pentru a implementa cercetările, experții așteaptă intrarea în vigoare a Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

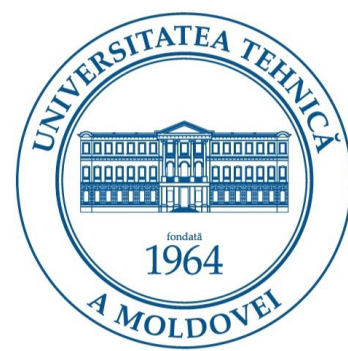
UTM în topul inovațiilor

Ediția a VI-a a Concursului „Topul inovațiilor 2016” a desemnat printre câștigători o lucrare înaintată de UTM în colaborare cu SRL „Davitec Neo”: „Produce de îmbrăcăminte funcțională pentru copii născuți prematur” (conducător: Victoria DĂNILĂ). Lucrarea s-a plasat pe locul secund în cadrul direcției strategice „Sănătate și biomedicină”.

Concursul organizat de AȘM, Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic în parteneriat cu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a inclus 4 direcții strategice: sănătate și biomedicină; biotehnologii; eficiență energetică și valorificarea surselor regenerabile de energie; materiale, tehnologii și produse inovative. În concurs s-au înscris 93 de participanți cu 43 de inovații.

Premiile Senatului UTM pentru a.u. 2015-2016

Senatul UTM a acordat 59 de premii profesorilor, cercetătorilor, doctoranzilor, studenților cu cele mai înalte rezultate în activitatea desfășurată în a.u. 2015-2016. Pentru achitarea premiilor din mijloace extrabugetare au fost alocate 58,1 mii lei.

Laureat în domeniul activității didactice

Numele, prenumele, titlul didactic și științific	Cat./dep., facultate	Premii
MIJA Nina, conf. univ., dr.	TAN, FTMIA	gr. I, 3000 lei
ARION Valentin, dr.hab, prof.univ.	TME, FEIE	gr. I, 3000 lei
STRATILA Alina, conf.univ.	EMC, FIEB	gr.II, 1500 lei
PLAMADEALA Vasile, I.s.	Transp., FIMIT	gr.II, 1500 lei
USTUROI Liubov, I.s.	EMI, FCGC	gr.II, 1500 lei
BALABANOV Anatolie, dr.hab, prof.	ATI, FCIM	gr.III, 800 lei
NICOLAEV Pavel, I.s.	Telec., FIMET	gr.III, 800 lei
MALCOCI Marina, conf., dr.	MTCP, FIU	gr.III, 800 lei

Laureat în domeniul activității didactice începătoare

Numele, prenumele, titlul didactic și științific	Cat./departament, facultate	Premii
GUTIU Olga, conf., dr.	TOAP, FTMIA	gr. I, 1500 lei
OBERȘT Ala, I.s.	EMI, FIEB	gr. II, 800 lei
SANDULEAC Ionel, I.a.	MT, FCIM	gr. III, 500 lei
CASIAN Maxim, I.u.	TCM, FIMIT	gr. III, 500 lei

Cel mai bun manual (curs) universitar

Denumirea manualului, autorii	Cat./depart., facultate	Premii
„Managementul finanțelor publice” – MANOLE Tatiana, prof. univ., dr.	AMC, FIE	gr. I, 3000 lei
„Vinificarea secundară” – BĂLĂNUȚĂ Anatol, prof. univ.	Enologie, FTMIA	gr. II, 1500 lei
„Biochimie” – MUSTAȚĂ Grigore, conf. ZGARDAN Dan, conf. univ.	Biochimie, FTMIA	gr. II, 1500 lei
„Ecologizarea sistemului om-automobil-mediu” – CORPOCEAN Anatolie, ROTARU Igor, PLAMADEALĂ Vasile	Transporturi, FIMIT	gr. II, 1500 lei
„Инженерная геология”, часть I – POLCANOV Vladimir, conf. univ., dr.	GCG, FCGC	gr. III, 500 lei
„Managementul investițional” – USTUROI Liubov, I.s.	EMI, FCGC	gr. III, 500 lei
„Teoria și practica integrării europene” – VANGHELI Ion, conf., dr., LOZOVANU Ecaterina, conf., dr., PALII Veronica, I.s., MAFTEI Vitalie, I.s., CARTOFEANU Manole, conf., dr., CRISTINA LAZARIUC, I.u., ROȘCA Veronica, I.s.	DSS, FCIM	gr. III, 500 lei

Cel mai bun curs plasat pe platforma MOODLE UTM

Numele, prenumele, titlul didactic și științific	Cat./Depart., Facultate	Premii
STRATILA Alina, conf. univ.	EMC, FIEB	gr. II, 1000 lei
BULAT Irina, I.u.	EMI, FCGC	gr. II, 1000 lei

Laureat în domeniul creativității tehnice

Numele, prenumele, titlul didactic și științific	Cat./Depart., Facultate	Premii
DULGHERU Valeriu, dr. hab., prof. univ.	DPM, FIMIT	gr. I, 1500 lei
DĂNILĂ Victoria, drd.	MCTT, FIU	gr. II, 700 lei
NASTAS Vitalie, conf.univ., dr.	TC, FIMET	gr. II, 700 lei
POSTICĂ Vasile	MIB, FCIM	gr. II, 700 lei

Cel mai bun doctorand

Numele, prenumele	Cat./Depart., Facultate	Premii
NEGARA Iulia	ACAGP, FUA	gr. I, 1500 lei
IOV Vasile	TC, FIMET	gr. II, 800 lei
ANDRONIC Silvia	MT, FCIM	gr. II, 800 lei
GRUMEZ Irina	TPA, FTMIA	gr. III, 500 lei
CARAUȘ Viorica	Fil.Francofonă, FIEB	gr. III, 500 lei
CALIN Natalia	EMI, FCGC	gr. III, 500 lei

Cel mai bun îndrumător de grupă academică

Numele, prenumele, titlul didactic și științific	Cat./Depart., Facultate	Premii
FIODOROV Ion, conf., dr.	ISA, FCIM	gr.I, 1000 lei
ȘUMLEANSCHI Ion, I.a., drd.	GCG, FCGC	gr.I, 1000 lei
DIACEK Natalia, I.s.	Transporturi, FIMIT	gr.I, 1000 lei
PEREBINOS Mihai, conf., dr.	IIS, FCIM	gr.II, 300 lei
CARCEA Liviu, conf. univ.	IIS, FCIM	gr.II, 300 lei
MARIAN Maria-Liliana, I.s.	EMI, FCGC	gr.II, 300 lei
GORNEȚ Viorel, lector	TPA, FTMIA	gr.II, 300 lei

Laureat al anului într-un domeniu de cercetare

Numele, prenumele, titlul didactic și științific	Cat./Depart., Facultate	Premii
TRONCIU Vasile, dr. hab.	Fizica, FIMET	gr.I, 2500 lei
ȘAMIS Evsei, conf. univ., dr.	EMI, FCGC	gr.II, 1000 lei
BAERLE Alexei, conf.univ., dr.	Chimie, FTMIA	gr.II, 1000 lei
LUPAN Oleg, dr.hab., prof.univ.	MIB, FCIM	gr.II, 1000 lei
IROVAN Marcela, conf.univ., dr	MCTT, FIU	gr.III, 500 lei

Cel mai bun student în domeniul creativității studenților

Numele, prenumele	Domeniul	Grupa, facultatea	Premii
BOTEZAT Valentin	Creativitate tehnică	IPPCM-161 FIMIT	gr.I, 700 lei
POIANĂ Daniela	Arhitectura și design	DI-131, FIMIT	gr.I, 700 lei
FIODOROVA Irina	Creativitate antreprenorială	EI-1410, FCGC	gr.II, 500 lei
SADOVNICOVA Ana	Design vestimentar	AD-131, FIU	gr.II, 500 lei
FURTUNA Oleg	Creativitate antreprenorială	AA-151, FIEB	gr.III, 300 lei
CALCATINGE Constantin	Creativitate design și tehnologii poligrafice	DTP-141, FIU	gr.III, 300 lei

Cel mai bun student al anului universitar 2015-2016

Numele, prenumele	Grupa academică, facultatea	Premii
SOCOLOV Lilia	IASCGV-141, FUA	gr. I, 700 lei
LICA Ion	TI-131, FCIM	gr. I, 700 lei
ALBU Doina-Cezara	IMC-1405, FCGC	gr. I, 700 lei
BALAN Mihai	IM-151, FIMIT	gr. I, 700 lei
COJOCARU Nicoleta	ARH-112, FUA	gr. II, 500 lei
UNTILĂ Cristina	IAPC-1306, FCGC	gr. II, 500 lei
CASTRAVEȚ Corina	IMIA-131, FTMIA	gr. II, 500 lei
PANTELEIMONOV Sanda	FFT-131, FTMIA	gr. II, 500 lei
BÎTCA Ernest	TI-153, FCIM	gr. II, 500 lei
STARINSCHII Felicia	TI-131, FCIM	gr. II, 500 lei
CIUDIN Adriana	DTP-131, FIU	gr. II, 500 lei
BRÎNCOVEANU Veronica	DI-131, FIMIT	gr. II, 500 lei
PRALEA Dinu	CIC-1402, FCGC	gr. III, 400 lei
PANU Mariana	Arh-112, FUA	gr. III, 400 lei
SIRBU Vera-Maria	IMIA-141, FTMIA	gr. III, 400 lei
LITVINOV Nichita	TI-134, FCIM	gr. III, 400 lei
SCLIFOS Eugeniu	FI-141, FCIM	gr. III, 400 lei
RABADJI Timur	IA-151, FCIM	gr. III, 400 lei
ISTRATI Daniel	GTC-1409, FCGC	gr. III, 400 lei
MELENTI Ștefan	TCM-131, FIMIT	gr. III, 400 lei

Echipament performant pentru CNSTM

Pe 1 februarie 2017, în prezența rectorului UTM, dr. hab., prof. univ. Viorel BOSTAN, și a dlui Florian SEITZ, șef-adjunct al misiunii diplomatice a Republicii Federale Germania în RM, la Centrul Național de Studiu și Testare a Materialelor (CNSTM) al UTM au fost instalate și puse în funcțiune un laser cu emisie infraroșie și un boxcar integrator, procurate din sursele unui grant nerambursabil în valoare de 33,52 mii euro.

Grantul a fost câștigat printr-un concurs de proiecte pentru procurarea echipamentului, la care au participat cercetătorii dr. hab., prof. univ. Vasi-

le TRONCIU și dr., conf. cerc. Eduard MONAICO.

Grantul a fost oferit de Fundația Germană Alexander von Humboldt (Alexander von Humboldt-Stiftung), grație căruia în această platformă științifico-didactică va spori performanța investigațiilor privind proprietățile electrice, optice și fotoelectrice ale materialelor semiconductoare nanostructurate.

Exprimând sentimente de profundă grațitudine colegilor din Germania pentru donația de utilaj științific, acad. Ion TIGHINEANU, director CNSTM, a

menționat că de această achiziție vor beneficia cercetătorii, masteranzii și doctoranzii UTM. Totodată, grație faptului că CNTSM este o infrastructură de nivel național în domeniul nanomaterialelor și nanotehnologiilor, care prestează servicii în studiul proprietăților electrice, optice și fotoelectrice a nanomaterialelor și pentru comunitatea științifică din toată țara, acest utilaj va fi folosit și de cercetătorii din alte institute de cercetare și universități, precum și de reprezentanții uzinelor, întreprinderilor, ideea fiind de a crea o infrastructură de echipament pentru utilizare colectivă.

Anatoly SEMENKO despre inovațiile în telecomunicații

La propunerea acad. Anatol SIDORENCO, directorul Institutului de Inginerie Electronică și Nanotehnologii „D. GHIȚU”, absolvent UTM, pe 10 februarie 2017, în calitate de invitat de onoare a sosit doctorul habilitat în tehnică Anatoly SEMENKO, profesor la Catedra sisteme de telecomunicații a Universității de Stat de Telecomunicații din Kiev, Ucraina.

Prof. Anatoly SEMENKO a ținut o prelegere publică cu genericul „Cele mai noi descoperiri în domeniul telecomunicațiilor”. Oaspetele ucrainean a adus la cunoștința publicului informații de ultimă oră privind evoluția teoriei transmiterii informațiilor; sistemelor de telecomunicații fără fir și mobile, sistemelor de comunicație prin radi-

oreleu și satelit, sistemelor de telecomunicații cu frecvență joasă; sistemelor de telecomunicații cu frecvență lungimi de undă ultracurtă de la 30 cm la 1 mm; perspectivele dezvoltării rețelelor multiservice; sistemelor și rețelelor de calculatoare aplicate în telecomunicații ș.a.

Reputatul savant ucrainean este autor a peste 130 de lucrări științifice, inclusiv a 4 monografii și 5 brevete de invenție, iar în calitate de constructor principal al complexului guvernamental de legătură cosmică a fost desemnat laureat al Premiului de Stat al URSS în domeniul radiocomunicațiilor (1989).

Securitatea informațională: probleme și soluții

În perioada 16-20 ianuarie, Seoul Women's University, Coreea de Sud și UTM au organizat un workshop dedicat studiilor domeniului securității informaționale pentru studenții celor două universități partenere.

Timp de cinci zile, studenții au avut oportunitatea să participe la un ciclu de lecții privind securitatea rețelelor și sistemelor informaționale, criptografia și programările Web securizate.

Rectorul UTM, prof. univ., dr. hab. Viorel BOSTAN, a subliniat importanța acestor activități inițiate în cadrul parteneriatului, necesare pregătirii specialiștilor înalt calificați în domeniul securității informaționale, mai ales în urma creșterii riscurilor informaționale la nivel local și global.

În cadrul workshopului, Universita-

tea din Seul a fost prezentă cu o echipă în frunte cu profesorul Hyung Jong Kim și 6 studenți. Din partea UTM au participat șeful Direcției Tehnologia Informației și Comunicațiilor Dinu ȚURCANU, șeful Departamentului Ingineria Software și Automatică Dumitru CIORBĂ, profesorii Rodica BULAI, Rostislav CĂLIN și 30 de studenți de la specialitatea „Securitatea informațională”. Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al RM a fost reprezentat de către viceministrul Vitalie TARLEV.

Este o primă activitate didactică

desfășurată în baza Acordului de parteneriat dintre UTM și SWU, semnat la 5 decembrie 2016. Evenimentul a avut menirea de a iniția un dialog constructiv între studenții celor două instituții de învățământ în domeniul securității informaționale și un valoros schimb de idei, experiențe și informații obținute în cadrul cursurilor universitare.

La încheierea stagiului, Grigore CUȘNIR, student FCIM, gr. SI-141, a menționat că lecția și experiența în domeniul securității informaționale obținută de la profesorii sud-coreeni reprezintă un vis împlinit pentru el și în numele colegilor săi a ținut să mulțumească organizatorilor, în special profesorilor UTM Rodica BULAI și Dumitru CIORBĂ, care le-au propus să participe la acest eveniment extrem de important pentru studenții specialității „Securitatea informațională”.

Rectorul AUF Jean-Paul de GAUDEMAR în vizită la FTA

Pe 14 martie 2017, dr. în economie, prof. univ. Jean-Paul de GAUDEMAR, rectorul Agenției Universitare a Francofoniei (AUF), a efectuat o vizită de documentare la Facultatea Tehnologie Alimentelor.

La întvederea cu studenții și corpul profesoral, prof. Jean-Paul de GAUDEMAR a menționat că AUF a elaborat o nouă strategie de activitate și dorește să construiască un spațiu universitar francofon renovat, pentru a-i ajuta pe membrii AUF să eficientizeze calitatea formării specialiștilor, cercetării și a guvernantei universitare, să stimuleze inserția profesională și necesitatea dialogului cu mediul economic în vederea adaptării ofertei formărilor profesionale și dezvoltării antreprenorialului în rândul studenților, să depășească provocările instituționale pentru a consolida rolul universităților ca actori activi ai dezvoltării economice, sociale, culturale și inter-culturale.

Menționând că UTM a aderat la AUF acum aproape două decenii, dr. hab., prof. univ. Viorel BOSTAN, rectorul UTM, a mulțumit Agenției Universitare a Francofoniei pentru cofinanțarea unei serii de proiecte, inclusiv pentru constituirea Centrului de Excelență de Cercetări Oenologice, Secției

microvinificație, Centrului de instruire practică și formare continuă în domeniul alimentației publice, Centrului de cercetare și transfer tehnologic în domeniul cărnii și laptelui, Filierei Francophone „Informatica”, Centre de reussite universitaire, dotarea mai multor laboratoare cu echipament de ultimă generație, precum și pentru faptul că studenții și corpul profesoral au beneficiat din plin de stagii în universitățile afiliate AUF.

Întvederea s-a transformat într-un dialog cordial cu studenții (Alina CODREAN, Irina POTĂNG, Anastasia ROȘCA) și profesorii (dr. hab. Rodica STURZA, dr. Liviu CARCEA, dr. Aurica CHIRSANOVA, dr. Jorj CIUMAC, dr. Natalia FURTUNĂ-VLADEI, l. superior Mariana CEREPANOVA) – un dialog axat pe eficientizarea activității Agenției și valorificarea oportunităților oferite de AUF.

Înaltul oaspete și echipa care l-a însoțit, avându-l pe post de ghid pe dr., conf. univ. Vladislav REȘITCA, decanul FTA, au luat cunoștință de laboratoarele și centrele fondate și înzestrate cu suportul AUF, au participat la o degustare a producției vinicole fabricate de studenți sub îndrumarea dr., prof. univ. Anatol BĂLANUȚĂ.

WorldBankMoldova – consultări publice

Pe 2 martie 2017 studenții, cadrele didactice, cercetătorii UTM au avut o întvedere cu reprezentanții Oficiului Băncii Mondiale în Moldova – Boris CIOBANU, Carolina LUPESCU și Lucia CASAP, sosiți cu scopul unor consultări publice pe marginea proiectului „Cadru de Parteneriat dintre BMM cu RM în anii 2017 -2021”, context în care contează și opinia UTM.

Oaspeții au informat despre proiectele implementate în RM și intențiile BMM de susținere a unor proiecte ce urmează a fi negociate cu Guvernul de la Chișinău. Printre domeniile prioritare se numără derularea unor activități ce ar asigura supremația legii și responsabilizarea instituțiilor statului, acorda-

rea unor servicii eficiente și echitabile populației, calitatea, relevanța și echitatea educației tineretului și a instruirii cetățenilor pe tot parcursul vieții. Implementarea acestor activități urmează să contribuie la depășirea deficitului de competențe privind pregătirea profesională a populației și eliminarea curențelor ce persistă pe piața muncii.

Dr., conf. univ. Valentin AMARIEI, prorector UTM, a apreciat oportunitatea consultării mediului academic privind stabilirea priorităților de susținere a țării în baza investițiilor străine acordate de BMM. La consultări au participat și Larisa BUGAIAN, Veaceslav ȘUTCHEVICI – membri ai CDSI-UTM, decani, șefi departamente.

Start pregătirii pentru BAC!

Examenul de Bacalaureat se apropie vertiginos, iar UTM, și în acest an, oferă elevilor claselor a XII-a cursuri de pregătire gratuite pentru BAC-2017. Pentru toți elevii absolvenți din țară, am delegat cei mai buni profesori de la UTM, împreună cu care veți parcurge planul de studiu și subiectele pentru următoarele discipline de studiu: matematică, fizică, chimie, informatică, desen.

Cursurile au demarat pe 18.02.2017 și vor continua până pe 27.05.2017, în fiecare sâmbătă, între orele 10.00-12.00:

Matematica – bd. Dacia, 39, blocul 9, aula 212 și str. Studenților, 9/8, bl.6, aula 6-2;

Fizica – bd. Ștefan cel Mare, 168, bl. 1, aula 101;

Chimia – str. 31 august, 78, bl. 2, aula 327;

Informatică – str. Studenților 9/7, bl. 3, aula 101;

Desen – Chișinău, bd. Dacia, 39, bl. 9 UTM, aula 132 și str. Studenților 9/8, blocul 6, aula 408 (ora 9.00-12.00).

Important de știut:

Pentru cursurile de pregătire organizate de UTM nu achiziționați nimic!

Cursurile te vor ajuta să înțelegi subiectele care îți par dificile;

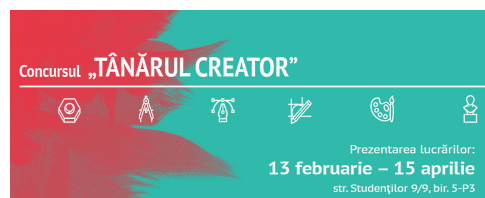
Pot participa toți elevii, din orice clasă, din orice profil;

Nu există niciun fel de obligații contractuale între Universitate și participanți.

Programul de pregătire pentru BAC se înscrie în seria acțiunilor organizate de UTM pentru a crește reușita absolvenților.

Prin dedicația și profesionalismul profesorilor săi, UTM dorește să contribuie la obținerea unor rezultate notabile de către absolvenții din țară, dar și să motiveze elevii din clasele gimnaziale să studieze și să îndrăgească obiectele STEM.

**Pentru mai multe informații
apelați: 022-92-92-28, Comisia de admitere
www.utm.md**

„Tânărul creator” – concurs de creație pentru elevi

UTM se află în căutarea tinerilor talenți și dornici de a crea lucruri frumoase. Tocmai de aceea organizăm an de an concursul „Tânărul creator”, în cadrul căruia elevii școlilor, liceelor, colegiilor își pot prezenta creațiile în domeniile „Creativitatea tehnică” și „Creativitatea artistică: arhitectură, design, desen artistic, pictură, sculptură”.

La concurs pot participa elevii ai claselor superioare, individual sau în echipă, reprezentată printr-un delegat împuternicit.

În perioada 13 februarie – 15 aprilie 2017, participanții vor prezenta Comisiei de Admitere a UTM (mun. Chișinău, str. Studenților, 9/9, bir. 5-P3) lucrările în domeniile nominalizate (aparate, mecanisme, machete, scheme etc.) și descrierea acestora împreună cu o fotografie 3x4 cm a competitorului și scrisoarea de recomandare semnată de directorul instituției.

De ce încurajăm tinerii să participe la concurs?

pentru că astfel își promovează creațiile și ideile originale;

cunosc alți tineri talenți cu care pot face echipă bună în viitor;

primesc îndrumare și sfaturi utile de la profesorii UTM;

învingătorii beneficiază de facilități la înmatriculare (conform prevederilor Regulamentului de admitere).

Colegiul, liceul, școala vor scrie o scrisoare de recomandare competitorului (competitorilor) pentru premiul solicitat.

Pe 5 mai 2017, finaliștii concursului își vor prezenta personal lucrările în cadrul Expoziției „Creația deschide Universul”, desfășurate de UTM.

Pentru informații suplimentare vă rugăm să ne contactați la 022-92-92-28 sau 022-23-51-85.

Editor - Universitatea Tehnică a Moldovei

Echipa redacției:

Marina Romanciuc (redactor-șef) – 079755352; 022 509 919

Ion Vârțanu (corespondent) – 079476956; 022 509 919

Dorian Saranciuc (fotograf) – 079412277

Oleg Tataru (paginator) – 079405973

Tiparul: Întreprinderea de Stat „Combinatul Poligrafic din Chișinău”

Tiraj: 2000

Comanda: 70567

E-mail: marina.romanciuc@adm.utm.md

8 | Mesager Universitar

Lipsa de bioingineri – în atenția mass-media

Pe parcursul unei săptămâni (14-19 martie 2017), 6 instituții media, inclusiv 5 posturi tv – Publika, Prime, TVR Moldova, Realitatea, ProTV și Agenția de știri news.yam.md, au sensibilizat simultan opinia publică despre criza acută de bioingineri – cadre pregătite la UTM, specialitatea „Ingineria sistemelor biomedicale”.

Institutul de Neurologie și Neurochirurgie din Chișinău se confruntă cu o mare insuficiență de bioingineri. Cele peste 600 de dispozitive medicale sunt deservite de un singur specialist. Inginerul electronist Petru CROITORU spune că face față cu greu situației: „Încercăm să ținem piept problemelor, dar nu e posibil din lipsă de cunoștințe profunde în gama de dispozitive.”

Atunci când bioinginerul nu știe cum să repare dispozitivele medicale, administrația spitalului apelează la experți din exterior. „Dar până aplatăm problema, au de suferit pacienții, pe care îi trimitem la alte instituții, unde există aparate similare”, a relatat directorul Institutului, Grigore ZAPUHLÎH.

La Spitalul Clinic Republican, acum jumătate de an, cu suportul unui proiect japonez, a fost deschis Departamentul inginerie biomedicală.

Au fost angajați 7 bioingineri, care au grijă de funcționarea a peste 2.000 de dispozitive medicale. „Înainte era bisturiul, iar acum avem aparate foarte sofisticate. Dispozitivele își pierd periodic capacitatea de funcționare și necesită periodic lucrări de calibrare”, explică Ulian ROTARI, șef Departament Inginerie Biomedicală, Spitalul Republican.

Instituțiile medicale din RM au nevoie de cel puțin 150 de doctori ai aparatelor medicale. Se știe, succesul actului medical depinde de trei factori primordiali: calificarea personalului medical, calitatea medicamentelor, iar în ultimii 15-20 de ani – și de echipamentul din dotare. În spitalele și policlinicele din RM există peste 50 mii de aparate, dar numai 5 spitale au departamente de inginerie biomedicală. În lipsa lucrărilor de mentenanță preventivă, dispozitivele degradează sau, din vina personalului incompetent, sunt exploatare incorect, uzându-se înainte de vreme.

Începând cu anul 2006, 135 de tineri au absolvit FCIM-UTM, devenind bioingineri cu acte în regulă. Dar acest număr de specialiști este insuficient pentru cele 426 de instituții publice medicale, inclusiv 61 de spitale din țară. Lipsa bioinginerilor îngrijorează Ministerul Să-

nătății. Gheorghe GORCEAG, șef-adjunct Direcția Medicamente, susține că Ministerul Educației și Ministerul Muncii, responsabile de hotărârea Guvernului privind planul de admitere pentru 2017-2018, au fost solicitate să majoreze planul de admitere la specialitatea „Ingineria sistemelor biomedicale” de la 20 la 40 locuri bugetare. Se preconizează și înființarea departamentelor de inginerie biomedicală, pentru ca dispozitivele să fie exploatate eficient.

De aceeași părere este și dr., prof. univ. Victor ȘONTEA, șef Departament Microelectronică și Inginerie Biomedicală, FCIM, care susține că UTM dispune de cadre calificate de profesori și trei platforme didactico-științifice de excelență – Centrul Național de Inginerie Biomedicală, Centrul Național de Suport al Securității Nucleare și Centrul Internațional „Ingineria sistemelor microelectronice și dispozitivelor biomedicale”, pentru a oferi studii compatibile cu sistemul european de credite transferabile la specialitățile „Ingineria sistemelor biomedicale” (licență) și „Inginerie biomedicală” (master). Prof. ȘONTEA consideră că în următorii 4-5 ani pentru specialitatea „Ingineria sistemelor biomedicale” urmează să fie prevăzute cel puțin 60 locuri de studii anuale.

Aniversări

Ion SOBOR

S-a format ca inginer și specialist de înaltă calificare științifică în mediul elevat al UTM: a absolvit Facultatea Energetică, specialitatea „Mașini și aparate electrice” (1965-1970); doctorantura (1972-1976). A trecut toate treptele de formare a unui cadru universitar: lector asistent (1970-1972), lector superior (1972-1980); conferențiar universitar (1980-2009). Teza de doctor în științe tehnice a susținut-o la Institutul Politehnic din Harkov, în 1979. Peste un an, în 1980, i s-a conferit titlul științifico-didactic de conferențiar universitar. În 2009 a fost ales prin concurs în funcția de profesor universitar. Iar în 2013 a fost numit prin Decret prezidențial membru al Comisiei de acreditare a CNAA, activând, totodată, în calitate de membru al Comisiei de experți în inginerie mecanică; energetică și inginerie electrică; ingineria materialelor

și tehnologii industriale; inginerie civilă.

Au trecut peste 4 decenii de când a pășit pragul UTM. E o viață de om trăită în sânul unei singure instituții – un universitar prin definiție.

Activitatea sa științifică a fost reflectată în 128 lucrări științifice, inclusiv 4 manuale, 5 monografii, 17 brevete de invenție. A elaborat cursurile de invenție: Surse regenerabile de energie; Echipamente electrice (ciclul I); Ingineria energiilor regenerabile (ciclul II). A fost responsabil de realizarea mai multor proiecte științifice în cadrul UTM. Un singur exemplu: din 2003 monitorizează realizarea a 6 proiecte de cercetare-dezvoltare în domeniul valorificării surselor regenerabile

de energie. Polivalentă este și activitatea sa inovativă, din care amintim ultimele 3 brevete obținute în 2013: două se referă la Turbina eoliană, al treilea – la Turbina eoliană cu ax orizontal. Distincțiile sale, de asemenea, țin de Alma Mater: diplome ale Senatului UTM de gr. I și II, diploma Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică „Pentru rezultate remarcabile în cercetare-dezvoltare obținute în anul 2002”, dar și 7 medalii de aur, 4 de argint la expoziții și saloane internaționale, Premiul Mare AGEPI „Invenția anului 2013”.

Îi urăm multă sănătate, împliniri frumoase în continuare, pace și armonie în relațiile cu colegii și tineretul studios!

Vasile

JAVGUREANU

Activează la UTM din 1972, după absolvirea specialității „Tehnologia construcțiilor de mașini, mașini-unelte și scule”. A fost invitat la Catedra mașini-unelte și scule (Facultatea Mecanică), propunere onorată fără ezitare, activând și azi la Alma Mater. Pe parcursul anilor a crescut în cariera profesională de la lector asistent (1972) până la profesor universitar (2007). În 1979 a susținut teza de doctor în tehnică la Universitatea Agrară din Chișinău cu tema: „Cercetări, privind influența proprietăților fizico-mecanice ale acoperirilor electrolitice rezistente la uzură asupra duratei de funcționare a pieselor reconșionate”. În 1993-2003 a fost decan al Facultății Inginerie Mecanică în Construcția de Mașini, actuala FI-MIT.

re-Dezvoltare și Transfer Tehnologic „Tehnică acționărilor hidraulice și pneumatice”. Autor a peste 30 lucrări metodice, 3 manuale, 1 monografie (coautor), 3 suporturi de cursuri, 160 ar-

ticole științifice, a participat cu rapoarte la 30 conferințe științifice naționale și internaționale, deținător a 2 brevete de invenții.

Laureat al Premiului Tineretului din RM în domeniul științei și tehnicii (1978), Premiilor Senatului UTM în domeniul didactic (1998, 2006) și „Cel mai bun manual”. Titular al cursurilor: Acționări hidraulice și pneumatice; Mecanica fluidelor; Acționări hidraulice și pneumatice în mașini și sisteme de producție, dar și unul din fondatorii acestora. Deținător al distincțiilor supreme ale UTM – Insigna de Onoare și Medalia de aur – 50 ani de la înființare, a diplomei de gr. I a Guvernului RM (2014).

Colectivul de profesori și colaboratori ai Departamentului Inginerie și Management Industrial îl felicită călduros cu prilejul venerabilului jubileu și îi urează multă sănătate, succese remarcabile în activitatea didactico-științifică, prosperitate și fericire în familie!